

EEN ONVERMIJDELIJKE WISSELING VAN DE WACHT.

Een dringende oproep voor nieuwe bestuursleden en redacteuren.

Wij van het bestuur en van de redactie vinden, dat het leuk is om in een goede onderlinge verstandhouding en met plezier te werken aan het wel en wee van de afdeling. Om resultaat te zien van je inspanningen en zeker als blijkt, dat het alle moeite waard is geweest. We streven ernaar om taken in duo's uit te laten voeren en zo ook de zorgen te delen. Naast ieders eigen verantwoordelijkheid voor haar of zijn deeltaak heeft eenieder ook een verantwoordelijkheid voor het geheel. Voor een aantal van ons nadert nu het einde van deze plezierige periode.

Aan het einde van dit zittingsjaar is penningmeester Piet Dalmaijer aftredend. Hij stelt zich niet herkiesbaar. Ook secretaris Jan Waszink heeft te kennen gegeven op dat moment te zullen aftreden. Daarnaast heb ikzelf wegens omstandigheden besloten, mijn functies binnen het bestuur en de redactie neer te leggen, zodra dat mogelijk is.

Als afdelingsbestuur zoeken wij dus naar:

- * een nieuwe voorzitter,
- * een nieuwe secretaris,
- * een nieuwe penningmeester,
- * plus nog 2 nieuwe bestuursleden;
- * een nieuwe eindredacteur van het Medelingenblad,
- * plus nog een redacteur.

Als voorzitter roep ik u allen dus op om een functie binnen het bestuur en/of redactie ernstig in overweging te nemen. Behalve deze oproep benaderen wij leden ook direct. Maar wacht u daar niet op, want in het algemeen kennen wij uw belangstelling, capaciteiten en ervaring niet en zijn we ook niet helderziend. En wij zouden u het plezier niet willen onthouden, dat wij beleven en beleefd hebben aan ons functioneren binnen het geheel.

Nadere informatie kunt u inwinnen bij Piet Dalmaijer (040-2512611);

bij Jan Waszink (040-2261603)

of bij mij Toon van Gestel, afdelingsvoorzitter en eindredacteur (040-2524598)

Verder kunt u natuurlijk uw licht opsteken, bij wie u maar wilt.

Daarnaast verwijs ik nog naar het vorige nummer voor een omschrijving van de functies van secretaris, penningmeester en de 2 overige bestuursfuncties.

Toon van Gestel, afdelingsvoorzitter, eindredacteur.

VAN DE REDACTIE

Op internet zocht ik naar voorgelacht van Joannes van Oerle, een voorvader van mijn schoondochter. Dat vond ik ook en wel bij een van de afstammingsreeksen van www.KareldeGrote. Maar op weg naar ons aller voorvader werd mij de pas afgesneden door Ida van Boulogne. Dat was niet voor het eerst, want ook via mijn moeders Weerter voorgelacht was eenzelfde tocht al voortijdig bij Ida gestrand. Wat is er mis met Ida? Ida heeft nooit bestaan, zoals de site ook trouwhartig vermeldt. De mededeling aan zoon en schoondochter over hun verre verwantschap via Ida Die nooit bestaan heeft, draagt niet echt bij aan hun geloof in de betrouwbaarheid van de overige mededelingen omtrent hun voorgelacht, nabij en verder weg. Eerder al had ik Martina Die nooit bestaan heeft als schakel met Karel de Grote uit mijn voorgelacht verwijderd. En 3 maal is scheepsrecht. Mijn vrees om ook nog andere leden van de familie 'Die nooit bestaan heeft' in de nakomelingschap van de grote Karel tegen te komen weerhoudt mij ervan andere verre verwanten op hun Karelsweg te volgen.

Inmiddels is Ida verwijderd en las ik op de site, dat een kleine groep personen met banden (direct of indirect) met CBG, KNGGW (het Genootschap) en NGV op zoek is gegaan naar ideeën voor een nieuwe opzet van de site van Karel de Grote en daarmee de kwaliteit ervan wil waarborgen. Een goede zaak! Het merendeel van de genealogen, inclusief schrijver dezes, beschikt immers eerder over de vaardigheid tot overschrijven, dan over specifieke kennis van laatmiddeleeuwse familieverhoudingen. Een NGV, of leden daarvan, die bijdragen aan de betrouwbaarheid van het vele wat er te vinden is, zou voor het internet een aanwinst zijn en ook de genealogiebeoefening bevorderen van de velen, die individueel bezig zijn. Onze NGV-afdeling wil in haar activiteiten haar leden verbreding bieden. Daar horen ook kwaliteit en betrouwbaarheid bij. Wij hopen, dat u dat ook in dit nummer van ons afdelingsblad weer terug vindt.

GEPLANDE BIJEENKOMSTEN

Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven

Aanvang van de voordrachten 20.00 uur, zaal open 19.30 uur.

Op elke bijeenkomst de stands: Contactdienst, Tijdschriften, Bibliotheek en Nieuwe Leden.

Dinsdag 8 september [Zoeken in de kadastrale digitale leggers bij het Rijksarchief](#)
door Hans Giesbertz

Dinsdag 22 september [Inloopmiddag in 't Trefpunt van 14.00 tot 17.00 uur](#)

Dinsdag 13 oktober [Voorouders met een academische titel: over schuinsmarcheerders en serieuze studenten](#)
door drs. Martine Zoeteman-van Pelt

Dinsdag 3 november Avond voor nieuwe leden

Zaterdag 10 en 24 oktober Excursie naar het Mosaik Archiv in Kleve (D)

Dinsdag 17 november Korte ledenvergadering
19.30 uur Op de agenda staat de vraag om goed keuring van de begroting 2010 van de afdeling. Daarnaast is de begroting 2010 van de NGV aan de orde ter voorbereiding van de Algemene Vergadering. De benodigde stukken worden u op de gebruikelijke manier toegezonden per e-mail.

20.00 uur Op 17 november liggen de stukken ook ter inzage.
Vorfahren gesucht. Verfilmd stamboomonderzoek naar de familie Zuketto (Zucketto)
door Enrico Zuketto

2010

Dinsdag 12 januari Voorbij de DTB, naar de Middeleeuwen
door ir. R.A.J. Dix
nadere gegevens in het decembernummer

KORTE INHOUD VAN DE BIJEENKOMSTEN

Dinsdag 8 september
Zoeken in de kadastrale digitale leggers bij het Rijksarchief
door Hans Giesbertz
Voor toelichting zie het juninummer blz. 30.

Dinsdag 22 september
Inlooppmiddag voor leden in 't Trefpunt, 14.00 tot 17.00 uur
Op dinsdag 22 september a.s. wordt opnieuw een inlooppmiddag voor leden georganiseerd. Een goede gelegenheid voor u om mede-genealogen te ontmoeten en van gedachten te wisselen over het wel en wee van uw voorouders. Wij zorgen dat om 14.00 uur alles klaar staat om aan uw wensen op genealogisch gebied tegemoet te komen; hiervoor nodigen wij van onze kant uit: de CALS, de bibliotheek, de PR, de tijdschriftenuitleen, de collectie knipsels en bidprentjes alsmede de nodige kennis op computergebied en genealogie in het bijzonder.
Van u wordt verwacht dat u met uw (genealogische) gegevens, op laptop of usb-stick, in showmap of in boekvorm en/of met een overzicht van familienamen en onderwerpen waar u zich mee bezig houdt, op deze middag aanwezig zult zijn. Bezoekt u in dit verband ook eens de profielen van onze afdelingsleden op de website van de NGV.
Op grond van de eerder opgedane ervaringen verwachten wij dat deze middag in een prettige sfeer zal verlopen en hopelijk de nodige resultaten zal opleveren.

Dinsdag 13 oktober

Voorouders met een academische titel: over schuinsmarcheerders en serieuze studenten

door drs. Martine Zoeteman-van Pelt

In mijn lezing neem ik u mee terug in het verleden: naar het studentenleven tussen 1575-1812. In Nederland, of beter: in de noordelijke Nederlanden waren er in die periode vijf universiteiten, namelijk in Franeker, Groningen, Utrecht, Harderwijk en Nijmegen.

De avond zal zoveel mogelijk praktisch van opzet zijn. Aan de hand van enkele casussen wandelen we door de geschiedenis. In deze lezing komen diverse interessante bronnen uit de universiteitsarchieven aan bod, die bij vele genealogen nog onbekend zijn.

Begonnen wordt met de belangrijke vraag:

Hoe achterhaal ik of ik studerende voorouders heb? We kijken hierbij verder dan alleen aan de oudste universiteit Leiden, dus ook in de rest van het land. Dit doen we aan de hand van de CD-rom met daarop alle inschrijvingsregisters van Nederlandse universiteiten, uitgegeven door het Centraal Bureau voor Genealogie. Nadrukkelijk wordt gewezen op de valkuilen van het inschrijvingsregister, ook wel *album studiosorum* genaamd. Daarnaast is er speciaal voor Noord-Brabant een prachtige studie gepubliceerd, met daarin alle studenten uit deze provincie, ongeacht waar ze studeerden tussen 1550 en 1750. Samen met mijn database van Leidse studenten tussen 1575-1812, met daarin 1735 Noord-Brabanders (en 9 Eindhovenaren) zijn dit dus al drie opties om te bekijken.

Veel bronnen zijn in de universitaire voertaal van destijds, het latijn. Toch is dit ook voor niet-gymnasiasten redelijk te volgen. We doen een klein kwisje wie de juiste vertaling van latijnse plaatsnamen weet. Hoewel studenten voornamelijk uit de hogere sociale lagen kwamen, is het ook goed mogelijk dat iemand uit uw kwartierstaat met een beurs theologie kon gaan studeren en later predikant werd. De bursalen komen in de lezing ook aan bod. De kans op een student onder uw voorouders is dus groter dan u denkt.

De tweede vraag die ik wil gaan beantwoorden is:

Hoe kom ik meer over mijn voorouder en zijn studietijd te weten?

Studenten op kamers, ver weg van het ouderlijk toezicht, wilden weleens uit de band springen en dat levert leuk archiefmateriaal op. Dankzij hun speciale privileges hadden universiteiten een eigen rechtbank. Een bonte stoet van studenten die overhoop lagen met hun huisbaas, hun al dan niet zwangere vriendinnetjes en hun financiële situatie trekt in de akten daarvan voorbij.

Een ander privilege, de studentenkorting op de wijn- en bieraccijns zorgde voor een uitbundig uitgaansleven, waarbij nachtbrakers regelmatig in conflict kwamen met de nachtwakers van de stad. Ook daarvan zijn vele verslagen in de academische rechtbankarchieven terug te vinden.

Verder zullen in mijn lezing nog onder andere de revue passeren:
een Leidse professor wiens beroemdheid tot in China reikte
een 14 maanden durende zwangerschap

een lijk in een waterbak

Kortom: genoeg stof voor een echte studenten-soap.

Martine Zoeteman-van Pelt is historica en als genealoge werkzaam bij het CBG. Daar zoekt ze bij de afdeling Onderzoek en Inlichtingen erfgenamen in opdracht van notarissen die een nalatenschap afhandelen. Deze lezing hangt samen met het onderwerp van haar proefschrift: Leidse studenten 1575-1812, herkomst, afkomst en aanwezigheid in de stad.

Dinsdag 3 november

Jaarlijkse avond voor nieuwe (en “oude”) leden

Alle nieuwe leden van het afgelopen jaar krijgen binnenkort een persoonlijke uitnodiging voor een kennismakingsbijeenkomst, die gehouden wordt in 't Trefpunt, 20.00-22.00 uur.

De koffie staat klaar vanaf 19.30 uur.

De opzet van de avond is elkaar beter te leren kennen en verder kunnen allerlei genealogische vragen, ideeën, problemen en vondsten etc. besproken worden. Alle andere leden die nog nooit naar een dergelijke bijeenkomst zijn geweest en die willen komen zijn natuurlijk ook van harte welkom.

Zij kunnen zich aanmelden bij Jan Waszink,

tel.: 040-2261603 of e-mail: jh.waszink@hccnet.nl

Dinsdag 17 november

Korte ledenvergadering

Vorfahren gesucht.

Verfilmd stamboomonderzoek naar de familie Zuketto (Zucketto) (35 minuten)

door Enrico Zuketto

Aan de hand van een uitzending van de WDR van 16-08-2006 laat ik zien hoe stamboomonderzoek het verleden in het heden laat leven. De film toont zeer aanschouwelijk de zoektocht van mij en mijn duitse achter-achterneef naar onze voorvaders en laat daarbij zien welke methoden gehanteerd werden en welke bronnen bezocht. Er komt een aantal deskundigen aan het woord, maar het geeft vooral een goed beeld van onze speurtocht naar het verleden, de verbluffende resultaten en de groeiende kameraadschap met mijn ontdekte familielid.

De film was een pilot van de jonge veelbelovende Duitse regisseur Heiko Schäfer, die als eerste na de oorlog het aandurfde het in Duitsland beladen thema, Ahnenforschung, over de Bühne te brengen. De film werd een onverwacht succes en heeft in dit opzicht baanbrekend werk verricht. Meer uitzendingen over andere families volgden.

Op 14-09-2007 is er een remake van deze film uitgebracht: von Räubern und Geschäftemachern. Onlangs is deze op de ZDF nog vertoond (45 minuten).

De film is in het Duits en niet ondertiteld, maar met een toelichting vooraf en mijn “Rudy Carel” Duits is het voor ieder goed te volgen.

Ik zal in mijn betoog ingaan op onderdelen die de film niet belicht. De keuze voor de familie Zuketto werd aanvankelijk bepaald door het gegeven dat een van de voorvaders, Peter Zughetto, als Schwarze Peter, een prominent lid was van de in Duitsland legendarische bende van Schinderhannes. Vergelijkbaar populair met zijn Engelse variant Robin Hood.

Dr. Johannes Baptist Zuketto die lid was van het beroemde Reichskammergericht en Hofrat am Keizerlichen Hof zal belicht worden. Hoe zijn kinderen zich in hoge adellijke dames en heren als Peter en meter mochten verheugen, maar waarmee je als onderzoeker in dit geval geen stap verder in het verleden komt.

De film is illustratief bedoeld, een resultante van geslaagd “amateuristisch” stamboomonderzoek. Ik wil ook laten zien dat je bij onderzoek geluk moet hebben, maar ook dat je dat moet afdwingen.

Mijn vrouw verweet mij herhaaldelijk dat ik meer aandacht had voor de dode Zuketto's, dan voor de levenden. Maar als het je lukt de namen en data in een maatschappelijke en geschiedkundige context te plaatsen dan gaat het verleden pas leven en is het een geweldige drive tot steeds breder onderzoek.

Ik hoop dat mijn presentatie anderen ook op nieuwe sporen zet.

Zaterdag 10 en 24 oktober

EXCURSIE NAAR HET MOSAIK ARCHIVE IN KLEVE (D)

Op verzoek van een groep leden van onze afdeling hebben we twee excursies gepland naar het Mosaik Archive in Kleve. Er kunnen ongeveer 10 deelnemers per keer op bezoek komen in het Mosaik. Deze geplande data zijn de zaterdagen: 10 oktober en 24 oktober van 10.00 tot 16.00 uur. We reizen met privé auto's. Naast een bijdrage in de reiskosten zijn er geen verdere kosten aan de excursie verbonden. Belangstellenden kunnen zich opgeven bij Jan Waszink jh.waszink@hccnet.nl. Wees er snel bij, vol is vol! Verdere informatie volgt daarna. Op onze KPL website vindt u ook nog verdere informatie. Telefonische info bij Henriette Hardeman (040-2351163).

Henriëtte Hardeman:

heeft sinds enkele maanden een nieuw emailadres: htm.hardeman@onsbrabantnet.nl

Heeft u de laatste maanden mail gestuurd heeft naar het oude adres en heeft u geen reactie ontvangen, stuurt u de mail dan svp nogmaals naar het nieuwe adres.

HCC

Op zaterdag 21 november 2009 houdt de HCCgenealogie een bijeenkomst in 't Slot in Eindhoven. Daar zal gedemonstreerd worden over het maken van een eigen website. Wie van onze leden met reeds een eigen website wil daar iets over komen vertellen en of demonstreren? Aanmelden bij: j.v.hassel@hccnet.nl

Medelingenblad, redactie en productie

(Toon van Gestel, Ger Kleinbergen, Hugo Schaap en Henk Unij)

Het afgelopen jaar zijn wij overgestapt op een nieuwe drukker. Dit biedt meer mogelijkheden, zoals te zien is aan de voorzijde van het omslag en aan de foto's. De inhoud wordt nu digitaal aangeleverd. De beginproblemen bij het drukken zijn inmiddels verholpen. Wel is de periode tussen de laatste redactievergadering en de bezorging bij de leden langer geworden. Onduidelijk is, waar deze vertraging optreedt. Intern werden nieuwe afspraken gemaakt, om een goed beheer van ingezonden copij te waarborgen. Hierbij worden goede vorderingen gemaakt. Het Mededelingenblad telde het afgelopen jaar 112 pagina's. Het septembernummer telde door extra copij 36 pagina's. Toen is ook besloten het standaard aantal pagina's te verhogen van 24 naar 28. Dit brengt wel extra drukkosten met zich, maar geen extra bezorgingskosten. Van de mogelijkheid tot adverteren werd opnieuw gebruik gemaakt. Naast de algemene redactionele werkzaamheden voeren redacteuren elk aparte taken uit. Henk Unij besteedde opnieuw veel tijd en aandacht aan de plaatsing van alle artikelen in het tijdschrift en het aanleveren aan de drukker. Ger Kleinbergen onderhield de contacten met nieuwe leden; hij is ook de schakel met de drukker en met de verzenders van ons kwartaalblad. Hugo Schaap bewaakt het uiterlijk van ons afdelingsblad. Uitbreiding van de redactie met een lid, dat vooral deskundig is op het inhoudelijke van publicaties en publiceren is een wens, die nog niet vervuld is.

Mededelingenblad, verzending (Richard de Grood, Henriëtte Hardeman-Emans)

Het gaat om het bijhouden van het adressenbestand van lezers, het drukken van de etiketten met streepjescodes, het plakken van de etiketten, het maken van verzendformulieren voor TNT Post en wegbrengen van de pakketten naar een zakelijke TNT dienst. Er worden 500 bladen gedrukt. Ongeveer 470 worden er verzonden. De overige worden gebruikt voor nieuwe leden en belangstellenden.

Publiciteit (Henriëtte Hardeman-Emans, Astrid Magielse-Dix)

Bezetting. In overeenstemming met de trend binnen de NGV (zie ook hierboven onder de kop "Leden etc.") wordt deze functie ald duobaan vervuld. Het maakt de organisatie van vrijwilligers minder kwetsbaar en men heeft zo ook de gelegenheid om eens verstek te laten gaan.

Manifestaties. In de eerste drie maanden van 2008 heeft onze afdeling permanent met een infostand in de bibliotheek in Veldhoven gestaan. Twee keer per maand waren enkele leden daar aanwezig om belangstellenden voor de genealogie met raad en daad terzijde te staan. De bibliotheek in Best wil het komend jaar ook graag zo iets organiseren in samenwerking met onze afdeling. Voor 5 klassen van het Sondervickcollege hebben enkele leden in juni gastlessen verzorgd. Na een algemene inleiding over genealogie konden de leerlingen een uur lang op internet familiegegevens gaan zoeken.

Twee leden hebben in september met een infostand in op een culturele manifestatie in het Sondervickcollege gestaan.

Werkgroep nieuwe leden (Henriëtte Hardeman-Emans)

Dit jaar zijn er weer 22 nieuwe leden bijgekomen. Zij hebben allen een welkomstbrief met info over de afdeling gekregen. In september is er weer een speciale kennismakingsavond voor de nieuwe leden geweest, zie hierboven onder "Bijeenkomsten".

Website. (Henriëtte Hardeman-Emans, Antony Heywood)

Antony Heywood blijft onze technische webmaster. Henriëtte Hardeman heeft de taak van Ad Wijnen overgenomen om inhoudelijk aan de website werken. Alle leden kunnen informatie voor de website aanleveren. Ook op- en aanmerkingen en verbeterideeën zijn altijd van harte welkom.

Bibliotheek (Co van het Groenewoud en Lisette van Corven)

In het verslagjaar is het boekenbestand aanzienlijk uitgebreid. Het aantal titels groeide van 496 naar 526. Ook het aantal cd-rom's/dvd's nam in ruime mate toe, van 40 naar 47. Net als in voorgaande jaren kwamen vele boeken en cd-rom's voort uit schenkingen, waarvoor we de gulle gevers hartelijk danken. Een deel van de uitbreidingen kon worden gerealiseerd uit een door de afdeling beschikbaar gesteld budget. In het najaar is een catalogus uitgegeven, waarin de uitbreidingen zijn verwerkt. Gezien het aantal uitleningen - 42 boeken en 62 cd-rom's/dvd's - bestaat er een grote belangstelling voor de bibliotheek.

Uitleen tijdschriften (Hans Schippers)

De tijdschriftenuitleen beschikt eind 2008 over:

- de actuele uitgave van 30 NGV-afdelingen,
- 17 tijdschriften uitgegeven door heemkundekringen in onze omgeving,
- 4 tijdschriften in de categorie "diversen".

Totaal zijn dus, evenals vorig jaar, voor uitleen beschikbaar 51 tijdschriftenmapjes.

Er werden, op de 7 bijeenkomsten dit jaar, in totaal 32 tijdschriften uitgeleend.

(In januari was de tijdschriftenuitleen door omstandigheden niet aanwezig)

Er hebben dit jaar weer iets minder uitleningen plaats gevonden dan in de voorgaande jaren (Vorige jaren vonden er resp. 52, 60, 58, 61, 65, 55, 58, 39 en dit jaar 32 uitleningen plaats). Ondanks de afname van het aantal uitleningen zijn er toch velen die de mapjes op onze bijeenkomsten willen inzien.

Werkgroep Knipseldienst KPL (Ans v.d. Ven-Swinkels, Astrid Magielse-Dix,

Piet van den Bemt, Will van Oers)

De verzameling is inmiddels uitgebreid met recente knipsels uit diverse zuidelijke kranten. Aan de verwerking wordt door de werkgroep hard gewerkt. Inmiddels zijn van ca 10.000 knipsels de gegevens ingevoerd in een database. In de toekomst zullen de gegevens beschikbaar zijn via de websites van de NGV en van de afdeling. Will van Oers heeft zich in oktober teruggetrokken als lid van de werkgroep. Dat betekent ook, dat de knipsels van de afdeling niet langer bij hem zijn in te zien. Voorstel is om de verzameling voortaan "Collectie de Haas" te noemen, naar mevrouw De Haas, die in het RHCE deze verzameling heeft opgebouwd.

Contactdienst, CALS (Wim van Stek)

Het raadplegen van de contactdienstgegevens op de ledenbijeenkomsten van de afdeling is steeds mogelijk, maar er wordt minder gebruik van gemaakt dan enkele jaren geleden. Het vermoeden bestaat dat dit niet alleen veroorzaakt wordt door de toegankelijkheid van deze gegevens via internet, maar voornamelijk door de verbeterde mogelijkheden via het net. Er zijn steeds meer mogelijkheden om archieven te raadplegen, en ook het aantal genealogieën en stamboomgegevens dat via internet toegankelijk is neemt snel toe.

Limburgse Genealogische Contactdag 2009 (Toon van Gestel, Vincent Evers).

Op 8 maart 2009 wordt in Nederweert een regionale Genealogische Contactdag gehouden. Organisatoren zijn de sectie Genealogie van het LGOG (Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap), de Heemkundevereniging Nederweert en de NGV-afdeling Kempen en Peelland. Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck' uit Budel levert in de voorbereiding een aanzienlijke bijdrage. Van onze afdeling zijn Vincent Evers en Toon van Gestel betrokken bij de organisatie.

Computergenealogie (Toon van Gestel, Johan van Hassel)

De afdeling werkt samen met de werkgroep Genealogie van de Hobby Computer Club, afdeling Zuidoost-Brabant. Over het afgelopen jaar zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Werkgroep Zuidoost-Brabant (Henny de Ruijter, Ad Wijnen en Toon van Gestel)

Bij deze werkgroep zijn geen nieuwe ontwikkelingen.

Bezoekersplatform Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (Toon van Gestel)

Na de afgelopen turbulente jaren van samenvoeging van archieven en verbouwing is het stil geworden in het platform. Door periodiek aftredende leden daalde het ledental tot 3. Er traden nl. geen nieuwe leden toe. De vraag naar het bestaansrecht kwam dan ook nadrukkelijk aan de orde. De laatste bijeenkomst was op 16 december 2008, waarbij het platform formeel werd opgeheven. Wel werd vastgesteld, dat de afdeling voldoende mogelijkheden heeft zich desgewenst, formeel en informeel, tot het RHCE te wenden en zaken aan te kaarten.

VVF-project genetische genealogie (Toon van Gestel, Co van het Groenewoud en Ad Wijnen)

In navolging van het project Genetische Genealogie in Nederland begint ook de SVVF (de koepelorganisatie, waarin de VVF (Vlaamse Vereniging voor Familiekunde) participeert) een project. In 2009 start het project met een DNA-onderzoek naar de herkomst van de bevolking van het oude hertogdom Brabant. Onze afdeling heeft haar medewerking aan dit project toegezegd. Het gaat hierbij om het werven van deelnemers en het informeren van belangstellenden. Co van het Groenewoud en Ad Wijnen hebben dit op zich genomen. Zij waren ook met Toon van Gestel aanwezig op een voorlichtingsbijeenkomst op 12 december in Breda.

Eindhoven, december 2008 Jan Waszink, secretaris NGV-KPL

Goedgekeurd door de afdelingsledenvergadering op 21 april 2009 te Eindhoven

***Komt u ook op de inloopmiddag
22 September
om uw genealogische gegevens uit te wisselen
met uw medegenealogen?***

MUTATIES LEDENLIJST

**Per 04-08-2009, landelijk totaal 9323 leden,
waarvan voor Kempen- en Peelland 318 en 25 bijkomende leden**

Nieuwe leden

Dhr J.H. Schouten	Serlioweg 5	5624 KB	Eindhoven
-------------------	-------------	---------	-----------

Overleden

Dhr dr E.E. Havinga	Ericalaan 23	5582 CA	Waalre
Dhr S. van der Kooij	Plattelstraat 16	5504 GW	Veldhoven
Dhr mr G.J.J. van Wimersma Greidanus	Willem Klooslaan 33	5615 NK	Eindhoven

Einde lidmaatschap

Dhr ir dr J. Haisma	Kornoeljelaan 72	5552 RD	Valkenswaard
Dhr G.A.W. Slegers	Nieuwstraat 50	5552 BW	Valkenswaard
Dhr S.W.Y. Zegveld	Jan Jacobus Smitpad 27	3123 CG	Schiedam

Alle correspondentie te richten aan het landelijk secretariaat:

NGV, Postbus 26, 1380 AA Weesp

Gebruik bij correspondentie ALTIJD uw lidmaatschapsnummer!

Co van het Groenewoud

HET PUBLICEREN VAN EEN GENEALOGIE IN BOEKVORM

De werkgroep Computergenealogie van HCC!zob verzorgt elk jaar een lezing in de maandelijkse lezingencyclus van HCC!zob. Wij vullen nu de lezing van 2 november in.

Het zal gaan over Het publiceren van een genealogie in boekvorm.

Inleider Aijolt Brongers uit Amersfoort.

Ik heb nog geen definitieve inleidende tekst, maar aan de orde komen:

- structuur,
- privacy,
- wanneer publiceren (gedeeltelijk of wachten tot de gegevens compleet zijn)
- hoe te verlevendigen met teksten,

Plaats:Buurthuis 't Slot, Kastelenplein 167

Aanvang 20.00 uur

Kijk voor meer gegevens t.z.t. op www.hcczob.nl of op de website van NGV.

LANGE WILLEM, OF TOCH NIET?

Willem Noën (eigenlijk: Noijen) schrijft zich in 1817 in zijn woonplaats Oirschot in voor de Nationale Militie. Hij is timmerman, net als zijn vader, en woont bij zijn ouders. Het inschrijvingsregister noteert als zijn lengte: 6 voet en ½ el. Gerekend met de in Nederland gebruikelijke *Rijnlandsche voet* (0,3139465 m) levert dat een lengte op van 1,897 m. Van alle 448 mannen die tussen 1817 en 1820 in Oirschot voor de dienstplicht werden ingeschreven is hij de grootste. Zijn uitzonderlijke lichaamslengte zal hem in zijn geboorteplaats ongetwijfeld de bijnaam *Lange Willem* hebben opgeleverd.

De militaire dienstplicht heeft in Nederland bestaan van 1811 tot 1996. Alle mannen moesten zich in het jaar dat ze negentien werden inschrijven in hun woonplaats. Indien ze waren *gedesigneerd* (aangewezen) voor de dienstplicht traden ze, als ze ingeloot werden, op hun twintigste in dienst bij de Nationale Militie. Een ingelote dienstplichtige kon zich laten vervangen door een remplaçant. Dit stelsel kwam in 1898 te vervallen. Daarvoor in de plaats kwam de persoonlijke dienstplicht. Het lotingssysteem werd in 1938 afgeschaft. Inschrijving voor de Nationale Militie gebeurde bij de gemeente. De ambtenaar registreerde in volgorde van aanmelding alle mannen die in aanmerking kwamen voor de dienstplicht. Van deze registers werden twee alfabetische naamlijsten gemaakt waarvan er één werden opgestuurd naar de militiecommissaris. Deze voorzag de lijst van de lotingsnummers. Deze lijst ging vervolgens naar de militieraad, die verzoeken tot vrijstelling beoordeelde. De militieraad stuurde de lotingsregisters naar de Commissaris van de Koningin, die er via de burgemeesters voor zorg droeg dat personen die waren ingeloot werden opgeroepen. Bij zijn huwelijk moest een man een certificaat overleggen dat hij aan zijn verplichtingen voor de Nationale Militie had voldaan. Deze verklaringen werden opgenomen in de huwelijksbijlagen.

De inschrijvingsregisters voor de Nationale Militie, die onder de kop Militaire zaken veelal in de archieven van de gemeentebesturen na 1811 bewaard zijn gebleven, vormen een waardevolle genealogische bron. Niet alleen is het, na de geboorte- of doopregisters en het bevolkingsregister veelal de eerste registratie van natuurlijke personen. Daarnaast bevatten de registers, en ook de verklaringen, gegevens die in andere bronnen nauwelijks voorkomen, zoals lichamelijke kenmerken en eventuele gebreken. Die laatste bevatten kleurrijke aanduidingen als *kromme rug*, *koningszeer*(1), *stuijptrekkig* en *zeer hoofd*. De belangrijkste vrijstellingsgronden voor de dienstplicht waren: *onontbeerlijke zoon eener weduwe* en *onder de maat*.

De betrouwbaarheid van de Militieregisters is, gezien de nauwkeurige voorschriften, zeer groot. Alleen bij de signalementen speelt de subjectiviteit een rol(2).

Voor de tijdgenoten van Willem Noijen was de militaire dienstplicht nog een volstrekt nieuw fenomeen. De legers van de Republiek der Nederlanden bestonden geheel uit beroepssoldaten. De *conscriptie* werd pas ingevoerd tijdens de Franse overheersing, en ondanks veel verzet onder het Koninkrijk der Nederlanden overgenomen(3). In de

Militiewet van 1815 werd bepaald dat het Korps Nationale Militie zou bestaan uit ongeveer 22.000 soldaten, bemand door vrijwilligers aangevuld met dienstplichtigen die door loting waren aangewezen.

Zoals bij vele nieuwe registraties duurde het enige jaren na 1815 voordat de registers hun definitieve vorm kregen. Pas vanaf 1817 werd de lengte van de ingeschrevene vermeldt, aanvankelijk in voet, duim en streek, pas vanaf 1821 ook in het metrieke stelsel. Vanaf die tijd werd ook de kolom 'signalement' toegevoegd, hoewel deze niet consequent werd ingevuld. De signalementen werden overigens ook vaak opgenomen in de certificaten.

Tussen 1817 en 1820 werden in de gemeente Oirschot 448 mannen ingeschreven voor de Nationale Militie(4). Zij woonden in Oirschot en Best (dat pas in 1821 een zelfstandige gemeente werd). In het alfabetisch register zijn de volgende gegevens opgenomen:

- * Volnummer
- * Lotingsnummer
- * Nummer op het inschrijvingsregister van de gemeente
- * Naam
- * Voornaam
- * Geboorteplaats
- * Datum van geboorte
- * Maat (voet=duim=streek)(5)
- * Personeel verblijf van de ingeschrevenen
- * Naam en voornaam van Vader en Moeder
- * Beroep van de ingeschrevene
- * Beroep van de vader
- * Beroep van de moeder
- * Door wie aangegeven
- * Naam, voornaam en woonplaats van de voogd, wanneer beide ouders overleden zijn
- * Uitspraak van de Militieraad
- * Aanmerkingen in het inschrijvingsregister

In de laatste kolommen wordt de informatie wat diffuus. Het inschrijvingsregister van de gemeente bevat over het algemeen ook gegevens over de eventuele gronden voor vrijstelling of uitstel, maar het is niet altijd volstrekt duidelijk wat de Militieraad beslist. Bovendien wordt uit deze registers niet duidelijk of de ingeschrevenen ook werkelijk zijn ingeloot, en hun dienstplicht hebben vervuld.

Signalementen komen in deze registers nog niet voor. Ze worden, zoals blijkt uit de huwelijkscertificaten van personen die voorkomen in deze lijsten, wél opgesteld en (kennelijk elders) geregistreerd.

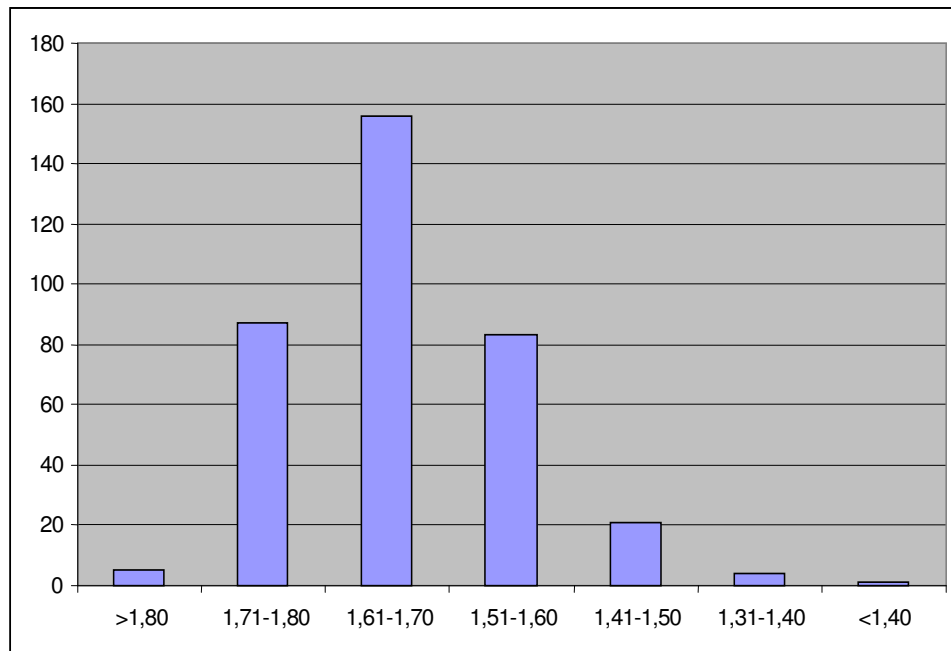
Van 354 (79 %) van de 448 ingeschrevenen in het Oirschotse register is de lengtemaat opgenomen. De lengte ontbreekt veelal als de ingeschrevene niet zelf verschijnt om zich in te schrijven, maar wordt ingeschreven door iemand anders, zoals een van zijn ouders of broers.

Bij de invoering van het Nederlandse metriek stelsel in 1816 werd de meter ingevoerd als standaard lengtemaat, maar de bijbehorende benamingen werden gebaseerd op niet-metriekke maten die gebruikelijk waren in het ancien regime. Zo werd de benaming *el* gebruikt voor 1 meter, een *palm* was 10 centimeter, een *duim* was 1 centimeter en een *streep* 1 millimeter.

De oudste Oirschotse inschrijvingsregisters baseren zich echter nog steeds op de oude lengtematen: de lichaamslengte wordt opgegeven in voet, duim (1/12 voet) en streek (1/12 duim). Bij besluit van de Koning van Holland van 18 februari 1808 werd de lengte van de *Rijnlandsche voet* vastgesteld op 0,3139465 m = 1/12 deel van de roede van Snellius.

Gebaseerd op de Rijnlandse voet is de gemiddelde lengte van de 354 mannen die in de Oirschotse militieregisters tussen 1817 en 1820 zijn ingeschreven 1,637 meter. Vijf van hen zijn kleiner dan 1,40 meter, met als allerkleinste de *aardappelschelder* Cornelis van Loon, die slechts 3 voet en 8 duim (ongeveer 1,15 meter) meet. Net als zijn 25 plaatsgenoten onder de 1,50 meter zou hij tegenwoordig als *lilliputter* worden aangeduid. Slechts vijf ingeschrevenen zijn groter dan 1,80 meter. Onder hen de Joodse slachter David Roost, en dus Willem Noijen, die met zijn 6 voet en 1/2 el als de allergrootste staat geregistreerd.

De verdeling per categorie is in de volgende tabel weergegeven.

Er is reden om te twifelen aan de betrouwbaarheid van de in de militieregisters opgegeven lengte. In het oudste register van de gemeente Best(6) wordt de lichaamslengte van 22 ingeschrevenen zowel in oude als in nieuwe maten opgegeven. Martinus van Croonenburg is hier precies 5 voet ofwel 1,56 groot. Op basis daarvan zou de in Best gehanteerde voet 0,312 meter zijn, in plaats van de 0,314 van de Rijnlandse voet. Maar er zijn meer opvallende discrepanties. Bij Gerardus van Neer en Paulus de Koning wordt in oude maten een lengte van 5 voet 5 duim opgegeven, maar in meters respectievelijk 1,699 en 1,66. Het verschil is nog groter bij Johannes van der Boom en Johannes Thomasse, beiden 5 voet en 4 1/2 duim groot. In meters staat vermeldt: 1,655 en 1,679. De afwijkingen in de lijst bedragen meer dan 1 %.

Ook de in de Oirschotse registers opgegeven maten blijken, op basis van de certificaten voor de Nationale Militie in de huwelijksbijlagen, dubieus. Zo vermeldt het certificaat bij de huwelijksakte van Willem Noijen het volgende signalement:

<i>Lengte</i>	1,797
<i>Aangezicht</i>	rond
<i>Voorhoofd</i>	“
<i>Oogen</i>	blaauw
<i>Neus</i>	gewoon
<i>Mond</i>	idem
<i>Kin</i>	rond
<i>Haar</i>	blond
<i>Wenkbraauwen</i>	“

De lengte van 1,797 wijkt precies 10 centimeter af van de op de oude lengtematen gebaseerde 1,897 m. Een steekproef van certificaten in de huwelijksbijlagen van 1833 en 1834 levert meer discrepanties op. Zo is Wilhelmus van de Bogaart volgens de oude maten in het inschrijvingsregister 1,49 m, terwijl zijn certificaat een lengte van 1,64 m opgeeft. Veelzeggend is echter dat Wilhelmus in 1818 voor 1 jaar wordt vrijgesteld wegens *onder de maat*. De “maat” ligt blijkens de inschrijvingsregisters rond de 5 voet (1,57 m). Hij heeft zich dus óf tijdens de inschrijving (veel) kleiner voorgedaan dan hij was, of is na zijn inschrijving nog zeven centimeter gegroeid.

Feit blijft dat Willem Noijen in de inschrijvingsregisters uit de periode de grootste is van al zijn mannelijke leeftijdgenoten. Volgens het register wordt hij vrijgesteld als *eenige zoon*. Het certificaat in zijn huwelijksbijlagen vermeldt dat *Aan hem vervolgens bij de loting is te deel gevallen het Nummer 23 hetwelk tot heden niet opgeroepen zijnde hem tot geen dienst heeft verplicht*.

GENEALOGIE NOIJEN IN OIRSCHOT

- I. Laurens Cornelis Noijen (ook: Noë), zn. van Cornelis Peters Noeijen en Maria Laureijs Meulendijckx, ged. te Deurne op 5 september 1726, begr. te Deurne op 2 januari 1783, *nalatende kinderen*, tr. voor de schepenen te Deurne op 21 februari 1751 met Johanna

Pluijm. Joanna, de vrouw van Cornelis Noijen overlijdt in het kraambed van haar eerste kind, en wordt voor 7 stuivers in Deurne begraven op 27 januari 1752. Laurens hertrouwt voor de schepenen van Deurne op 20 april 1754 met Catharina Michiel van der Linden, dr. van Michiel Jans van der Linden en Hendrien Meulendijckx, ged. te Deurne op 29 augustus 1728, begr. (als *Kattriena Linders, nalatende man en kinderen*) te Deurne op 2 december 1782.

Uit het eerste huwelijk:

1. Cornelius Nooijen, ged. te Deurne op 19 januari 1752, landbouwer, overl. te Deurne op 28 oktober 1833, tr. voor de schepenen van Deurne op 15 februari 1778 met Helena Ansems van de Mortel. Cornelis hertrouwt te Deurne op 20 mei 1798 met Petronella Munsters, dr. van Hendrik Munsters en Joanna Adriaans, ged. te Deurne op 25 december 1760, overl. te Deurne op 14 februari 1816.

Uit het tweede huwelijk:

1. Johannes Nooijen, ged. te Deurne op 7 februari 1755, landbouwer, overl. te Deurne op 10 december 1824, tr. voor de schepenen van Deurne op 13 april 1788 met Cornelia Heesmans, dr. van Peter Peters Heesmans en Joanna Henricks van Neerven, ged. te Deurne op 26 september 1759, landbouweres, ovl. te Deurne op 20 maart 1829.
2. Antony Nooijen, ged. te Deurne op 6 december 1756, overl. te Deurne op 31 januari 1816, tr. voor de schepenen van Deurne op 4 mei 1800 met Jenne Maria van Wetten, dr. van Andries van Wetten en Joanna Maria Peter Cox, geb. Bakel en Milheeze op 14 februari 1776, spinster, ovl. te Deurne op 18 februari 1837. Zij hertrouwt als weduwe te Deurne op 31 januari 1818 met de wever Jan Hendrik Peters.
3. Jenneke, dochter van Laurens Noijen, begr. te Deurne op 14 februari 1757.
4. Anna, ged. te Deurne op 4 juni 1759, wordt als *kind van Louwerens Noyen* begr. te Deurne op 27 juni 1763.
5. Willem Nooijen, ged. te Deurne op 6 juli 1764, tuinier, overl. te Eindhoven op 30 april 1832, tr. te Eindhoven op 3 mei 1789 met Elisabeth Verleijdsdonk, dr. van Petrus Verleijdsdonk en Elisabeth van Poppel, ged. te Bergeijk op 5 september 1769, tuinierster, overl. te Eindhoven op 12 juli 1833. Willem is tweeling met:
6. Henrick Noijen, ged. te Deurne op 6 juli 1764, ovl. te Oirschot op 18 april 1821, volgt II.
7. Anna Nooijen, ged. te Deurne op 16 maart 1768, overl. te Deurne op 2 februari 1829, tr. voor de schepenen van Deurne op 29 april 1797 met Johannis Hendrik Munsters, begr. te Deurne op 22 januari 1802, *nalatende vrouw en kinder*.
8. Michiel Nooijen, ged. te Deurne op 18 juni 1771, landbouwer, overl. te Deurne op 5 december 1839.

II. Henrick Noijen (ook: Noën), ged. te Deurne op 6 juli 1764, timmerman, ovl. te Oirschot op 18 april 1821, tr. voor de schepenbank te Oirschot op 14 mei 1796 met Maria Antonis van Delft, dr. van Antonis van Delft en Jenneke van Heertum, ged. te Moergestel op 15 augustus 1757, herbergierster, ovl. te Oirschot op 4 april 1847. Hendrik Noijen koopt een huis op de Kerkhof nummer 88 van Wouter Jacobus van de

Sanden (7). In de memorie van successie wordt het beschreven als: huis, stal en hof gestaan en gelegen alhier a.d. markt n° 88 (8). Anna Maria van Delft woont als herbergierster met haar kinderen Willem en Johanna in 1821 op de Kerkhof nummer 134 (9). Zij overleeft alle drie haar dochters. Haar erfgenamen zijn Willem, haar zoon, Maria van Nunen, Hendrik en Gerardus Princée, haar kleinkinderen (10).

Uit dit huwelijk:

1. Willem Hendrik Noijen, ged. te Oirschot op 14 december 1797, volgt III.
2. Johanna Hendrik Noijen, ged. te Oirschot op 3-1-1799, ovl. te Oirschot op 8 oktober 1827, tr. te Oirschot op 25-6-1826 met Jan Dielis van Nunen, zn. van Dielis Jan van Nunen en Jennemaria Jacob van Hout, ged. te Oirschot op 14-1-1793, *grofsmid*, ovl. te Oirschot op 7 september 1880. Na haar huwelijk trekt ze in bij haar man op de Kerkhof nummer 251 (11). Jan hertrouwt na de dood van zijn eerste vrouw te Oirschot op 22 juni 1828 met Maria Catharina Jan van den Heuvel, dr. van Jan Jacob van den Heuvel en Joanna Maria Henrick Smits.
3. Maria Catharina Hendrik Noijen, ged. te Oirschot op 4 oktober 1801, ovl. te Oirschot op 21 juni 1845, tr. te Oirschot op 23 oktober 1836 met Gerardus Princee, zn. van Gerardus Nicolaas Princee en Johanna Horsten, ged. te Oosterhout op 14 november 1800, vleeshouwer, tapper, ovl. te Baarle-Nassau op 17 januari 1881. Gerardus hertrouwt als weduwnaar te Moergestel op 21 januari 1850 met Anna Cornelia van de Laak, dr. van Peter van de Laak en Adriana Roosen. In 1821 woont Maria Catharina bij het gezin van de vrederechter Arnoldus Lemmens en zijn vrouw, de winkelierster Petronella van de Laar, op de Kerkhof nummer 368 (12).
4. Anna Theresia, ged. te Oirschot op 17 februari 1804. Tresia Noijen, oud vijf jaar, wordt begraven te Oirschot op 11 juni 1809.

III. Willem Hendrik Noijen, ged. te Oirschot op 14 december 1797, timmerman, wethouder te Oirschot, overl. te Oirschot op 23 april 1874, tr. te Oirschot op 2 februari 1834 met Maria Hendrik van Collenburg, dr. van Henrick Jan van Collenburg (landbouwer) en Jennemarie Jan van de Ven, ged. te Oirschot op 29-3-1804, ovl. te Oirschot op 8 april 1888. De vijf kinderen doen op 5 september 1874 aangifte voor de successie van het overlijden van hun vader Willem Noijen (13). De nalatenschap bestaat uit de helft in percelen *bouwland, dennebosch, opgaande boomen, hooiland en weiland* onder de secties A, C, D en F te Oirschot. Bij het overlijden van hun moeder, veertien jaar later, bedraagt het batig saldo van de nalatenschap f 14.924 (14).

Uit dit huwelijk:

1. Johanna Maria Noijen, geb. te Oirschot op 7 juli 1835, ongehuwd overleden te Oirschot op 29 januari 1911.
2. Hendrika Noijen, geb. te Oirschot op 4 november 1837, ovl. op de leeftijd van negentig jaren te Oirschot op 21 november 1927, tr. te Oirschot op 2 mei 1863 met Arnoldus Johannes Wouters, zn. van Leonardus Johannes Wouters en Cornelia Legius, geb. te Oirschot op 29 april 1838, bouwman, ovl. te Oirschot op 25 januari 1918.
3. Johanna Theresia Noijen, geb. te Oirschot op 8 februari 1840, ovl. te Oirschot op 4 januari 1849.

4. Hendrik Johannes Noijen, geb. te Oirschot op 24 juni 1843, wagenmaker, ovl. te Oirschot op 7 augustus 1925, tr. te Oirschot op 4 juni 1879 met Johanna Maria van Cuijk, dr. van Eijmbert van Cuijk en Allegonda Vogels, weduwe van Johannes de Kroon, geb. te Oirschot op 25 mei 1845, ovl. te Oirschot op 24 juli 1906.
5. Elisabeth Noijen, geb. te Oirschot op 23 februari 1845, ovl. te Oirschot op 27 juni 1904, tr. te Oirschot op 2 februari 1871 met Franciscus van der Sande, zoon van Maurus (ook genaamd: Hermanus) van de Sande en Anna Maria Jan van Rosendaal, geb. te Oirschot op 23 april 1822, bakker, ovl. te Oirschot op 3 november 1906. Franciscus is 23 jaar ouder dan zijn vrouw.
6. Joseph Noijen, geb. te Oirschot op 8 december 1846, wagenmaker, ovl. te Oirschot op 5 mei 1932, tr. te Liempde op 24 september 1888 met Anna Maria Hurks, dr. van Johannes Hurx en Johanna van Kollenburg, dr. van Johannes Hurx en Johanna van Kollenburg, geb. te Liempde op 17 februari 1838, ovl. te Liempde op 3 juni 1906. Hij hertrouwt te Oirschot op 4 augustus 1908 met Aldegonda Maria de Kroon, dr. van Johannes de Kroon en Johanna Maria van Cuijk, geb. te Oirschot op 16 juli 1876. Bruid en bruidegom schelen 29 jaar in leeftijd: Aldegonda is de dochter van Joseph's schoonzuster Johanna Maria van Cuijk uit haar eerste huwelijk. Jos Noijen is wagenmaker van beroep, en bewoont een boerderij te Liempde aan de Vlassprei (tegenwoordig Heesterbos 2)(15). Tussen 1890 en 1902 is hij wethouder van Liempde. Als notabele ingezetene is hij betrokken bij de oprichting van de plaatselijke Boerenbond, waarvan hij ook de eerste voorzitter is. Bovendien is hij de oprichter en eerste directeur van boterfabriek 't Haantje (16). De laatste jaren van zijn leven brengt hij door in zijn geboorteplaats, waar hij in 1932 overlijdt.

- (1) soort geelzucht
- (2) B. Koerhuis en W. van Mulken, De militieregisters 1815-1922, Broncommentaren V, 's-Gravenhage 1985, pag. 9.
- (3) Koerhuis a.w. pag. 7.
- (4) GB Oirschot 1613
- (5) De kolom lengte in meters en centimeters is niet ingevuld.
- (6) GB Best 1499
- (7) OAA Oirschot Quohier der huizen 1808
- (8) MvS Oirschot 4 nr. 113
- (9) Bev.Reg. Oirschot 3 blad 456
- (10) MvS Oirschot 37 nr. 225
- (11) Bev.Reg. Oirschot 4 blad 328
- (12) Bev.Reg. Oirschot 5 blad 368
- (13) MvS Oirschot 58 nr. 76
- (14) MvS Oirschot 72 nr. 78
- (15) Peter v.d. Wiel, Het boerenleven in Liempde in de twintigste eeuw, Liempde 1999, pag. 18.
- (16) v.d. Wiel, a.w. pag. 91

Ingezonden door dhr. A.C.M. Neggers, Langakker 29, 5283 TE Boxtel

HET LIMBURGSE VOORGESLACHT VAN ANTONY GERAETS

(Zie ook Kempen- en Peelland van september 2008 blz. 62 en december 2008 blz. 92)

In ref. [1] is aannemelijk gemaakt dat mijn voorvader Antony Geraets, gehuwd met Hermina Petronella Pierlo, op 12 oktober 1773 is gedoopt in Melick, Limburg met de naam *Antonius*, hoewel het doopboek aangeeft dat het kind *Thomas* heet [2]. De ouders zijn **Hermanus Geraets & Elisabeth Hendriks**. De conclusie was dat de pastoor zich bij het inschrijven vergist heeft. We kunnen nu gericht gaan zoeken naar zijn voorgeslacht, en concentreren ons daarbij voornamelijk op de herkomst van zijn vader.

Van het voorgeslacht van moeder **Elisabeth Hendriks** is weinig bekend. Zij is afkomstig uit Sint Odiliënberg en is daar ook gedoopt: *Sint Odiliënberg 117.2, 67; "1734 7 maij baptisata est Elisabeta filia Arnoldi Hendrix et Gertrudis Lueninx conjugem susceptores sunt joes guerts et anna Leuninx"*. Opvallend is dat "Hendrix", gezien Elisabeth Hendriks' latere benaming, als achternaam gebruikt wordt en niet als patroniem. Eenmaal, bij de doop van haar dochter Jacobina op 16 november 1771 wordt zij Elisabeth Dohmen genoemd, maar deze achternaam is niet vaker aangetroffen. Zij trouwt op 20 april 1760 in Maasniel: "*Trachio denuniatiobus consuetis nulloqs detecto impedimento junsunt mimis Hermanus Gieraerds et Elisabetha Hendrickxs, Hermano Hendrickxs et Margretha gieraerds testibus*", en overlijdt er op 1 mei 1788, ze wordt er op 3 mei ook begraven: "*Op heden Vrijdag den 1er Meij 1788 is gestorven Elisa henderix aent gebroeck om zes uijren savonts oud 54 jaeren ende begraven den derden ende was geteekend f haex*". Ze heeft drie broers Theodorus (1736), Joannes (1738) en Theodorus (1742), een zuster Alegundis (1740), alsook twee halfzusters Gertrudis (1744) en Anna Catharina (1745), en een halfbroer Leonardus (1746). Elisabeth's moeder Gertrudis Leuninx overlijdt op 3 februari 1743: *Sint Odiliënberg 117. 2 111; "1743 3 february obijt Gertrudis Leunincks maritata"*. Arnoldus hertrouwt 4 maanden later, op 1 juli 1743: *Sint Odiliënberg 117.2.99; "1 juli 1743 matrimonio iuncti sunt Arnoldus Hendricks et Gertrudis Linnens Testibus wilhelmo Cuijpers et Gertrude Vrencken"*, waarbij overigens niet vermeld wordt dat hij weduwnaar is. Merk op dat de naam van zijn tweede echtgenote vrijwel identiek is aan die van zijn eerste vrouw! Over de voorouders van Arnoldus Hendricks en Gertrudis Leuninx is tot nu toe niets bekend; onderzoek is in gang.

De doop van **Hermanus Geraets** is niet gevonden, wel de in het Frans opgestelde overlijdensakte Maasniel nr. 26 van 12 mei 1809. Daarin wordt hij *Herman Geraerds* genoemd, 82 jaar oud. Omdat ook zijn vrouw *Elisabeth Henderix* wordt vermeld, gaat het inderdaad om de vader van Antony Geraets. Naast Hermanus zijn er nog acht kinderen van zijn ouders *Thomas Geraerds* en *Jacqueline Doulheijn* bekend, zes via hun doopvermelding, twee via hun overlijdensakte. We hebben tevergeefs gezocht naar de huwelijksvermelding van deze ouders, maar hun relatie dateert al van voor 1725 getuige het onderstaande procesdossier [3]

"Aan een Eersaem Gerichte van Maasniel, Leeuwen, ende Aesenraey .....

Soo aen maes **Gerards** als **Jacomina Delhaij** om te seggen binnen vier entwintigh uhren deselve **Jacomina Delhaij** inmiddels belastende binnen denselven tijd te vertrecken uijt het huys van de wede. **Herman Gerardts**, ende geordonneert aen den gemelden maes **Gerardts** ende de **Sijnighen** deselve **Jacomina** te doen ende laeten vertrecken op poene van thien goltgulden, actum maasniel den..[?].[?]ber 1725"

Hier is kennelijk iets ernstigs aan de hand! Nader toegelicht waarom **Jacomina** het huis zo snel moest verlaten lezen we:

"Verthoont den heere **Amptman** ende **Scholtis** alhier, wie dat maes **gerardts** met **Jacomina delheij** te saemen geleeft hebben in vleeschelijke con...satie, in soo verre dat de tweede ofte **Jacomina** door de werken van den eersten is bevrucht, want nu dito **Jacomina** bij hem maes **Gerardts** voor dienstmeijt is inwonende, ende dat den heere **remonstrant** door den **Eerw: heere pastoor** alhier versocht is te beletten het naerder bij **malcanderen** blijven, Soo versoeckt den heere **remonstrant**, ten eynde aan den geseijde dienstmeijt **Jacomina delheij** magh worden belast binnen 24 uijren haer uijt den huijse voorst. te retireeren, ende aen maes **Gerardts**, ende degheenige die sulcx verners raecken magh georderneert de selve dienstmeijt binnen den voorst. tijdt respe te doen, ende te laeten vertrecken, op poene van thien goltgulden bij den s...migen te verbinden, dit doende"

Jacomina was dienstmeid bij **Anna Krompvoets**, de weduwe van **Hermanus Gerets**, de vader van **Maes Gerets**, en ook **Maes** woonde bij zijn moeder in. De kat op het spek. De pastoor was ingeschakeld, misschien wel door **Anna**, toen bleek dat **Maes** en **Jacomina** te ver waren gegaan. Jammer genoeg kunnen we de datering van het processtuk niet goed lezen. Het kan zowel september, oktober, november als december 1725 zijn (zie hierboven). **Maes** was toen 31 jaar (gedoopt op 31 maart 1694) en **Jacomina** 25 (gedoopt 29 september 1700; haar ouders zijn **Joannes Dilhay**, schoenmaker, en **Margaretha Pelsers**). Laten we aannemen dat **Jacomina's** zwangerschap na 9 maanden tot een levend kind heeft geleid, en dat ze 2 à 3 maanden zwanger was toen het stuk werd opgemaakt, dan heeft de geboorte plaatsgevonden ruwweg tussen maart en juli 1726. Nu kunnen we uit zijn overlijdensakte opmaken dat **Hermanus Geraets** tussen 12 mei 1726 en 12 mei 1727 geboren moet zijn. *Misschien* is dus **Jacomina** het huis uitgejaagd om elders haar eersteling, *mijn betbetbetovergrootvader*, ter wereld te brengen! **Maes** en **Jacomina** zijn achteraf ordentelijk getrouwd en krijgen vervolgens nog acht kinderen. Bij **Hermanus'** overlijden in 1809 wordt hij "*filis legitime*" genoemd van het echtpaar **Maes & Jacomina**, en in het boek van **Jan Ruiten** [4] lezen we: "*In 1763 verhuisde Maes Geraedts met zijn vrouw naar de Eyermerter. De meeste kinderen waren toen al het huis uit. In de stal stonden een koe en twee schapen...*". **Maes** en **Jacomina** zijn dan 67 respectievelijk 63 jaar oud, hun jongste kinderen **Anna Margaretha** en **Barbara Geraedts** respectievelijk 21 en 17 jaar. **Jacomina** sterft snel daarna, op 18 januari 1764, en **Maes** overlijdt in september 1769: "*18va omnibus S. R. Eulesie Smtis [= Sacramentis] munita pie in Dno obiit Jacomina Dalheij Ux. Maes Gerards, Sepeliebatur 20ma in coemiterio*", en in ref [4] lezen we "...

Daar [d.w.z aan de Eyermerter in Maasniel] stierf **Maes** in september 1769. Door de pastoor werd hij ingeschreven als **Hermanus Gerardts**". Tussen twee haakjes: een soortgelijke beschrijving pleegde de pastoor van **Melick** die op 12 oktober 1773 **Maes'** kleinzoon **Antonius** doopte, en die hem vervolgens inschreef als **Thomas**, zie ref [1].

Van Hermanus, **Antony Geraets'**vader, wordt vermeld dat hij landbouwer, dan wel dagloner was. Ook grootvader **Maes Gerets** staat te boek als dagloner. Overgrootvader **Hermanus Gerets** is herbergier. Van diens vermoedelijke vader **Gerard**, ook wel **Gerhard** van **Besel** of **Geerken** op den **Borgh** genoemd, wordt vermeld dat hij *halfman* te **Leeuwen** was. Vermoedelijk slaat "*den Borgh*" op de locatie van een boerderij, wellicht in **Leeuwen**, een gemeenschap ressorterende onder **Roermond**. Een *halfman* was - tot de Franse tijd althans- een pachter van een grote boerderij, die de helft van de opbrengst mocht houden, de andere helft was voor de eigenaar van de boerderij [vandaar de naam *halfman*]. De eigenaar was vaak een klooster. Behalve dat hij boer en pachter was, had hij ook als taak om de galg te vervoeren bij terechtstellingen. Het betrof namelijk een boer die altijd over karren en paarden kon beschikken; hij moest dus ook bij oorlogstoestanden hand- en spandiensten verrichten, indien nodig moest hij dieren en spullen afstaan. Omdat er voor het verbouwen van land een drieslagstelsel [5] werd toegepast, waren de pachtcontracten met halfmannen meestal op een veelvoud van drie jaar gebaseerd. (3,6,9,12 jaar). In goede jaren konden halfmannen aardig wat voor zichzelf opbouwen en verdienen, waardoor ze na afloop van de pachtperiode vaak voor zich zelf konden beginnen [6]. De *halfman* **Geerken** op den **Borgh** zou drie zonen gehad hebben, **Johan**, **Willem** en **Hermanus**. **Johan Gerardts** trouwde **Maria Jacobs** uit **Roggel** op 15 juni 1679 in **Maasniel**. Het is zeer waarschijnlijk dat de later in 1709 op de **Borgh** vermoorde schaapherder **Jacob Gerets** hun zoon is. **Willem Gerardts** trouwde **Maria Houben** omstreeks 1695. Uit dit huwelijk zijn drie kinderen geboren, in 1696, 1699 en 1700. Op 17 november werd deze **Willem** in **Maasniel** ook al vermoord (*op den Gaeshoevel*). Vrouw en drie kinderen van 5, 3 en 1 jaar moesten zonder hem verder.

Van Gerhards vermoedelijke zoon **Hermanus** is tamelijk veel bekend, zie ref. [6]. Hij trouwde op 3 juni 1683 met **Anna Krompvoets**, ook wel **Encken Krompvoets** genoemd, dochter van de wagenmaker **Maes Cromptvoets** en **Sophia (Fijcken) Hansen**. **Maes Cromptvoets'** vader **Marcelis (Jelis) Cromptvoets** was eveneens wagenmaker. De eerste zoon van **Hermanus** en **Anna** heet **Gerardus**, en is vermoedelijk vernoemd naar zijn grootvader **Geerken** op den **Borgh**. Het echtpaar **Hermanus & Anna** kreeg 11 kinderen, waarvan alle doopvermeldingen, tussen 1684 en 1698, gevonden zijn. Zoon **Maes Gerets** was het achtste kind (1694). Het gezin woonde aan de **Eyermerter** in het dorp **Maasniel**, maar in 1689 kocht het echtpaar een boomgaard. **Herman** bouwde daar een boerderij, bestaande uit huis, hof, stal en schuur. Een poort sloot de binnenplaats af. In 1698 waren nog vier van hun elf kinderen in leven. Er woonde een knecht en een meid, die op het land en in huis werkten. Vanaf 1691 fungeert de boerderij tevens als herberg. **Hermanus** werd dan ook wel **Herman Tapper** genoemd. Naast het huis zou volgens een latere vermelding een beugelbaan gelegen hebben. Ook bezat **Hermanus** elders akkerland, acht morgen groot. Als

we aannemen dat het hierbij om Rijnlandse morgens gaat is dat $8 \times 8515,79 = 68126,32$ m² ofwel bijna 7 hectare. De herberg komt in vele verhalen voor, meestal in processen over gewelddadigheden die daar hun oorsprong vonden. Zo had Hermanus een broer Petrus (Peter) Gerardts waarvan we in ref. [4] lezen:

“In augustus 1710 kwam de 23-jarige Peter Gerets jammerlijk aan zijn einde. Het gebeurde op de feestdag van Maria Hemelvaart na afloop van de bedevaart naar de Kapel [4, pag. 376 in het hoofdstuk "Heylighen Huysken" - een herberg aan de dorpsbrug]. Het begon met Peter van Raey die in de herberg van Gerardt van Kessel aan het Gebroek was blijven hangen. Daar probeerde hij vergeefs enig krakeel te maken, Eerst probeerde hij het aan te leggen met Matthijs Naus uit Leeuwen. Maar Peter kon niet op tegen deze robuste jongeman. Op weg naar huis evenwel vond hij een nieuw slachtoffer, een jonge zwerver, Deze lukte het niet zijn belager van zich af te houden. Onder de omstanders ontstonden weldra twee partijen. In de schermutselingen haalde Peter Hansen uit met een groot broodmes. Daarmee stak hij Peter Gerardts in de onderbuik, zo diep dat de darmen ter quantiteit van eenen vollen hoef, ja zelfs de excrementen eruit vielen. Peter stierf ter plekke. De omstanders waren zozeer geschokt door het gebeuren, dat de dader in de verwarring is kunnen ontsnappen. Het slachtoffer was niet lang daarvoor getrouwd met Geertruy Thijssen en was met haar gaan wonen naast het huis van zijn ouders. Nog datzelfde jaar werd hun dochter Petronella geboren, waarschijnlijk zo genoemd naar haar overleden vader. Het jaar daarvoor was zijn neef Jacob Gerets, schaapherder op de Borgh [Geerken op den Borgh was vermoedelijk halfman op dezelfde locatie], ook al op gewelddadige wijze aan zijn einde gekomen”.

Zo zijn er meer gevallen van moord en doodslag rondom de herberg van Hermanus Gerardts te lezen in ref.[4], en niet alleen in de familie. Mijn voorouders in Maasniel woonden bepaald niet in een veilig leefgebied.

Hermanus' boerderij werd eind twintiger jaren overgenomen door Maes Gerets en Jacomina Dilhey. Terugkeer dus van de dienstmeid Jacomina naar het huis waaruit ze was weggejaagd! Het ging Hermanus overigens niet voor de wind. In 1733 ging hij een lening aan van 300 rijksdaalders om daarmee zijn broers en zusters uit te kopen, en dan te bedenken dat hij al in 1722 zijn kinsdeel al had beleend! Achterstallige betalingen aan het armenweeshuis in Roermond kon hij dan ook niet meer opbrengen. Er werd in 1737 beslag gelegd op zijn bezittingen. Maes verhuisde met gezin naar het huis van wijlen zijn schoonouders Joannes Dilhey en Margaretha Pelsers aan de Beekstraat. We komen heel veel later zijn zoon Hermanus tegen in een processtuk in het jaar 1785 [7], waarin hij aangeklaagd wordt wegens het niet betalen van pacht. Net als zijn vader had ook hij problemen met zijn financiën. Met Hermanus' zoon Antony Geraets ging het al niet veel beter: in ref. [1] is te lezen dat hij in 1818 met zijn gezin in kommervolle omstandigheden werd doorverwezen naar de proefkolonie Frederiksoord.

Noten:

- [1] W.van Haeringen, “Anthony Geraets, een Limburgse voorvader uit de 18^e eeuw”, Mededelingenblad NGV-afdeling Kempen-en Peelland, jaargang 16, nr.3, september 2008 en nr. 4, december 2008.
- [2] R. K. doopboek Melick; Rijksarchief in Limburg, Sint Pietersstraat 7, 6211 JM Maastricht; Gemeentelijke Archiefdienst Roermond, Swalmerstraat 12, 6041 CX Roermond.
- [3] Gemeentelijke Archiefdienst Roermond, Swalmerstraat 12, 6041 CX, Roermond, boek 19, procesdossiers, jaar 1725, dossier 1277 ; een kwestie van ongeoorloofde sexuele omgang.
- [4] Jan Ruiten, "Onder den Klockenslagh van Neel, Leeuwen en Asenray" , uitgegeven onder auspiciën van de Heemkundevereniging "Roerstreek" St.Odiliënberg.
- [5] Ontleend aan <http://www.ppsimons.nl/stamboom/boerenleven.htm>. Drieslagstelsel: “In de winter werd het land ingezaaid met meestal rogge en boekweit. Een ander deel van het land werd 's zomers ingezaaid met peulvruchten of voedergranen (spelt, gerst, haver en ook rogge). Een derde deel liet men braak liggen en dat werd gebruikt om het vee te laten grazen. Zo werd het braakliggende terrein tegelijk van mest voorzien. Voor de winter werd de braak van onkruid ontdaan en opnieuw gebruikt voor de winterslag. Alle drie de stukken land werden iedere keer voor een andere functie gebruikt. De volgorde was: winterslag, zomerslag, braak enz. Ook de stoppelvelden na de oogst werden voor beweiding gebruikt. Van oudsher mocht daar ook andermans vee op grazen. Het drieslagstelsel vormde ook de basis van de driejaarlijks pachcontracten.”
- [6] zie "Maas- en Swalmdal 6", 1991, pag. 18-18 ; Loe Giesen en Geer Selen.
- [7] Gemeentelijke Archiefdienst Roermond, Swalmerstraat 12, 6041 CX, Roermond, boek 19, jaar 1785, processtuk 1440, jaar 1785.

Wim van Haeringen

OPROEP OM HULP!

In de ruim 35 jaar dat ik me bezig heb gehouden met genealogisch onderzoek naar de kwartieren van mijn vrouw en mij, heb ik zoveel materiaal verzameld dat ik dit moet splitsen in een uitgave in 4 delen die dan tesamen de gehele kwartierstaat vormen.

Ik zou daarvoor graag hulp willen hebben van iemand die belangstelling heeft voor opmaak en lay-out. Alle teksten zijn al getypt.

Een redelijke vergoeding is geen bezwaar.

Graag uw reactie aan: A.J.v.d.Pol, Vossenlaan 2, 5581 EC Waalre, tel. 040-2214545, e-mail a.polwaalre@hetnet.nl

*Als Genealogen
ontmoeten we elkaar
22 September
op de inloopmiddag*

LEDEN STELLEN ZICH VOOR

Frans Verhofstad uit Amsterdam verhofstad38@zonnet.nl

020-6150599

Dhr. Verhofstad, 76 jaar was van beroep laborant. Hij is al zo'n twintig jaar bezig te achterhalen waar zijn voorouders vandaan komen en hoe zij leefden. De familie die hij met name zoekt is natuurlijk Verhofstad uit Gemert en omstreken. Gegevens die dhr. Verhofstad tot dusver gevonden heeft, komen voornamelijk uit de archieven en van het internet. Voor het vastleggen van alle informatie maakt hij gebruik van het programma Pro-Gen 3.0b. Gezien de afstand Amsterdam – Eindhoven is het natuurlijk erg moeilijk om de afdelingsavonden te bezoeken. Waarom hij toch lid is geworden van onze afdeling laten we hem zelf vertellen:

“ Zo'n twintig jaar geleden raakte ik geïnteresseerd in de oorsprong van mijn familie, de familie Verhofstad. Vrij snel kwam ik er achter dat die oorsprong lag in het dorp Gemert, waar de (oorspronkelijk) naam “vander hoefstat/ho(f)stat” al voorkwam in de 14e eeuw, (1366): ene Ansoem van der Hoefstat komt dan enkele malen voor als leenman-getuige in regesten van de Kommanderij van de Duitse Orde in Gemert. Onder deze regesten hingen de zegels van de getuigen (waarover later).

Vanuit dit gegeven ben ik een ‘onderzoek’ gestart en heb zagezegd diverse eeuwen aan mij voorbij zien schuiven. Helaas kan ik door een zogenaamde ‘generatiebreuk’ in de 14e eeuw niet zien wie van de “Verhofstad’s” de stamvader is.

De rechtstreekse afstamming begint daardoor ‘pas’ in 1487. In een schepenprotocol uit dat jaar worden genoemd “de kynder JANS VANDER HOSTAT” te weten: Henricken, Wyllem, Gertrude, Janne en Lenarden. De hier genoemde Janne (Jan) is de stamvader geworden.

Uiteindelijk hebben de verzamelde gegevens geleid tot het schrijven van een parenteel in het voorjaar van 2009.

De zegels onder de regesten (zie boven) zijn vaak verloren gegaan, maar o.a. van Ansoem van der Hoefstat zijn er enkele bewaard gebleven. Als wapen werd de driedelige driebalk gevoerd. Het randschrift luidt: “+S.Ancelmi dci van d'hoefstat”. Waar dit wapen oorspronkelijk vandaan kwam laat ik hier verder buiten beschouwing. Feit is dat dit wapen in zijn grondvorm in de Kempen door zo'n twintig families gevoerd werd, die daarmee aangaven dat zij op een of andere manier aan elkaar verwant waren. Enige familienamen: Beek van Tulden, van Doerne, Paanacker, van Enthoven en zo'n twintig andere families.

Nu, nadat ik de parenteel van mijn familie heb afgerond, wil ik mij in de verwantschap gaan verdiepen van de hierboven genoemde families, uitgaande van het “familiewapen”.

Daartoe ben ik lid geworden van de afdeling Kempen- en Peelland van de NGV en hoop via deze weg wat meer onderlinge relaties te vinden tussen deze families.

Met een beetje geluk reageren andere leden van de vereniging hierop”.

Frans Verhofstad, Amsterdam.

Ger Kleinbergen

HERALDIEK

Op 10 oktober 2009 wordt in de Citadel in Den Bosch de 15e Heraldische Dag gehouden. Op het programma staan o.a. twee sprekers en een heraldische markt. De dag wordt georganiseerd door de afdeling heraldiek in samenwerking met o.a. de Bossche Schutterij. Op de binnenplaats van de Citadel zal in de middag het kijkspel “De Slag bij Waterloo” worden opgevoerd. De kosten voor deelname zijn 5 euro inclusief lunch en koffie/thee/fris. Wellicht een mooie gelegenheid om kennis te maken met de Heraldiek. NGV-leden van Kempen- en Peelland zijn van harte welkom. Aanmelden via Hans H. Duitgenius, bestuurslid afdeling Heraldiek van het NGV, e-mail: duit77@Gmail.com

RAADPLEGEN VAN DE CD-ROM COLLECTIE.

Enige tijd geleden ben ik begonnen om de Cd-roms op een externe harde schijf van 1 Tb te zetten. Daarbij kunnen we de Cd-roms qua inhoud in drie categorieën indelen, te weten: Alleen PDF-files, PDF-files met een index en andere soorten bestanden. De laatste zijn alleen individueel doorzoekbaar en deze geven nauwelijks voordeel bij het opslaan op een harde schijf.

Dat is heel anders met de PDF-files: alle PDF-files met een index zijn in map A gestopt en de bestanden van Cd-roms met alleen PDF-files zijn in map B opgeslagen.

Map A laat zich nu zeer snel doorzoeken met Acrobat Reader en map B laat zich redelijk snel doorzoeken met Foxit. In Foxit kan niet gewerkt worden met indexbestanden, maar het doorzoeken van PDF-files gaat ongeveer 5 keer sneller dan bij Acrobat Reader. Beide programma zijn gratis op internet te verkrijgen.

Als service voor de leden van Kempen- en Peelland ben ik bereid om individuele zoekopdrachten uit te voeren op de PDF-files. Het moge duidelijk zijn dat als er een groot aantal hits uit voorkomt ik deze gegevens natuurlijk niet kan doorspelen, maar als het aantal binnen de perken blijft maak ik een Word document met daarin de gevonden gegevens.

Hans H. Duitgenius, duit77@Gmail.com

De bibliotheek in Veldhoven heeft de hulp ingeroepen van onze NGV afdeling.

Op de zaterdagen 17 oktober 2009, 16 januari 2010 en 17 april 2010 wordt er van 10.30 tot 12.30 een genealogisch spreekuur gehouden in de bibliotheek van Veldhoven aan het Meiveld. Samen met de HCC genealogie gaan wij daar antwoorden proberen te geven op genealogische vragen. Iedereen is daar van harte welkom. Wilt u ook komen helpen daar? Geef u dan op bij Henriëtte Hardeman.

NGV website

Kijkt u wel eens op de website van de NGV? Regelmatig staan er genealogische nieuwtjes op. Veel vrijwilligers zijn de website nog iedere dag aan het perfectioneren! We staan open voor uw suggesties. De rubriek LINKS bovenaan de balk op de website geeft op dit ogenblik verwijzingen naar meer dan 1000 genealogische info websites.

Bent u nog andere interessante websites tegengekomen? Meld ze aan, zie de instructies op de website.

VOOR U GELEZEN:

Afdelingsbladen:

Achterhoek en Liemers, mei 2009

- Parenteel van Jan Holwegh, Hollewegh, Holweg, door Bert Smeenk

Erfgoed, Ons genealogisch; 2009-3

- Nonnen, paters en andere heilige zaken (2), door J.W. Koten.
- Internet en genealogie, door Linde Wolters.
- Het Geslacht (den) Decker alias Waardenburg uit Puttershoek, door K.J. Slikerman.
- Het aankleden van een stamboom, door R.A.P. van den Bree.

GeneVer, afdeling Zuid-Limburg, 2009-2

- Parenteel van Mevis Kruckel, door Hub Beulen
- Elisabeth Bindels (Kerkhof) van Vijlen, door J. Emons-Godfroj en H. Alleleyn.
- Een familie Knols te Schimmert, door Yolanda Drummen.

Gepermeteerd, afdeling Den Bosch en Tilburg, juni 2009

- Fragment uit de Bommelerwaard, door Fred van Alderwegen.

Hollands Noorderkwartier, 2009-2

- Ongekende boerenstand in de Heerhugowaard rond 1700, door Ank Poland
- Kwartierstaat De Bakker – Langedijk, door Henny Zonneveld-Aupers.
- De familie Telleman uit de kuststreek van Noord-Holland (2), door Marry Luken-Sluis.

Koggenland, 2009-2; Jubileumnummer 1984 - 2009

- Van Ziekteleer tot Geneeskunst, door Frouwien Schoonhoven-Wubbenhorst
- Gezondheidszorg in het Burgerweeshuis in Hoorn in de 18^e eeuw, door Jaap Iepenga, e.a.
- Hoe is het zo gekomen? (De familie Sombeek), door M. van Teunenbroek-Land.
- Van der Knokke, oorsprong toch in België!, door Nico van der Knokke e.a..
- Johannes Nicolaas Olijve, stamvader van de Indische Olijve familie, door Lourens Olijve.

NoordKOPstukken, afd. Den Helder e.o., juni 2009

- Helderse genealogische bronnen digitaal, door Sander Wegereef Reg. Archief Alkmaar
- De walvisvaarders uit noordelijk Noord-Holland van 177-1803 (2), door P. Dekker

Twente Genealogisch, 2009-2

- Oorlog en Reformatie in Twente, door H.G.M. Kok.
- Hoe de jonge Gradus Roberink de Fransen te kijk zette, door Kok Roberink.

West Noord-Brabant, 2009-2

- Zevenbergen een dorp gebouwd op zeven heuvelen, dat regelmatig in zee lag, door Ad van Meer.

IJsseldelta, afdeling IJssellanden, 2009-2

- Rouwenhorst, vermelding van erven en stukken land met de naam Rouwenhorst in alle spellingen op kaarten o.a. van de Topografische Dienst en in archiefstukken, door H. Rouwenhorst.
- Kwartierstaat van Jan Karel Loman, door Ike Naafs-Loman.

Zaanstreek-Waterland, juni 2009

- Personele Quotisatie van Westzaan in 1742, door Rob Boom..
- Kwartierstaat van Veronique Blok (9), door Margriet Blok-charbo.
- Genealogie van Fredrik Eijk, door Henk J. Eijk.
- Kwartierstaat van Hans de Vries, door Hans de Vries.

11 en 30, afdeling Friesland, 2009-3

- Van Lijkendijk naar Sminck, door Jan Sminck en Petra Roetman
- Geneagram Westra-Van der Meulen, door Hinke Woudt-Westra..

NGV, afdeling Familieorganisaties, mei 2009

- Onderzoek naar Joodse voorouders, door Maurice Mol

Heemkundekringen:

Asten-Someren, 'De Vonder', juni 2009

- Priesters en altaren in Astén, Ommel en Lierop, door Ton van Hoek.
- Ophaalbruggen worden opgehaald, door Wim Deenen.

Beek en Donk, 'd'n Tenuzzik', 2009-2

- Maten en gewichten, door Martin Philipsen.
- De Walgraaf en de Snelle Loop, door Jan Timmers. (art. over landweren)
- Een oude boerderij aan de Karstraat, door Martin Philipsen.

Best, 'Dye van Best', juli 2009

- Uit het parochiejournaal van St. Odulphus (21)

De Acht Zaligheden, 'De Rosdoek', juni 2009

- Dominee in Eersel, door Christ Thijsen.
- Hoe groen was Eersel in 1832?, door Harrie Gielen..
- De steenfabrikage in Zeelst, door Hans van Helmont, bewerkt door Piet Vermeulen.

Deurne, D'n Uytbeyndel, zomer 2009

- De laatste dagen voor de bevrijding. 1944, door Gerrit Knijnenburg.

Heeze-Leende-Zesgehuchten, 'De Heemkronyk', juni 2009

- De strijd om de tienden van Heeze en Leende (6), door Klaasje Douma.
- Het begin van Geldrop en Zesgehuchten, Heeze en Sterksel, Leende en Leenderstrijp, door Ad Maas.

Lieshout-Mariahout, 't Hof van Liessent, 'd'n Effer', mei 2009

- Eeuwig zingende bossen (van Mariahout), door Henk Verbakel.
- Het leven op oude boerenhoeven 8, door Paul van de Wiel.
- Kwartierstaat van Jan van Eijndhoven, door Henny Beers - Van den Baar.

Nuenen, 'De Drijehornickels', april 2009

- Bédelen en bedélen, door Joop Glasbergen.
- Een inbraak in het hol van de .....Herder, door Tjeu Hermans.
- Een kasteel in de heerlijkheid Eckart, door Hans Korpershoek.
- Kerken en kapellen langs Nuenense wegen en paden, door Nico Nagtegaal.

Reusel, De Schééper, juni 20

- Een Reuselse familie in beeld (Rooijmans en Jansen), door Jo Hendrixx.
- Reusel langs de grens (1) door Jaon Jansen.

Sint-Oedenrode, 'Heemschild', 2009-2

- Het Sint-Oedenrode Peppelland, door Antoon Coolen
- Kent U ze nog, de Rooienaren? Bijnamen (3), door Jos van Aarle

Son en Breugel, 'Heem', 2009-3

- Sint Catharinagilde 550 jaar, door Henk Hutten.

Valkenswaard, Weerderheem, juni 2009

- De Leenderweg van 1920 tot 1970 in woord en beeld (2), door Wim Senders.

Deze tijdschriften en nog vele andere, liggen elke afdelingsavond ter inzage /te leen.
Dhr. Hans Schippers zal u hierover graag informeren.

Ger Kleinbergen.

BIBLIOTHEEK: AANWINSTEN BOEKEN

Geldschietters van de stad

Financiële relatie tussen stad, burgers en overheden 1550 - 1650

Auteur: M. van der Heijden

Hoe kwamen steden in die tijd aan geld? Naast accijnzen waren er weinig andere mogelijkheden dan leningen van burgers. Dat bracht risico's met zich mee voor zowel de steden als de burgers van de stad.

In de vijftiende en de zestiende eeuw stapelden de schulden zich zo op, dat sommige steden op de rand van het faillissement verkeerden. Schuldeisers van buiten mochten de burgers van de stad laten gijzelen om zo hun geld te krijgen. Door de gijzelingen van de kooplieden werd de handelspositie bedreigd.

In de Gouden Eeuw keerde het tij. Door de bloeiende economie waren de steden beter in staat om hun schulden te betalen en steeg hun krediet. Naast machtige bestuurders en rijke kooplieden werden ook minder rijke ongetrouwde vrouwen, bedienden en arbeiders geldschietters van de stad.

In dit boek worden de financiële relaties tussen stad, burgers en overheden in de zestiende en zeventiende eeuw boeiend beschreven.

Uitgave 2006 - 328 bladzijden

Dis Overquartiers van Ruremunde

Auteur: P.G.H. Vullings, e.a.

In 2008 bestond de historische en genealogische vereniging 'Overkwartier van Gelre' vijf jaar. Dit feit werd gevierd met de uitgave van een jubileumboek. Het boek bevat artikelen van diverse, Duits- en Nederlandstalige auteurs. De onderwerpen hebben alle betrekking op het Overkwartier van Gelre en bestrijken een periode van de late Middeleeuwen tot in de vorige eeuw. Aan bod komen onder meer: de eerste Venlose stadsschrijvers, het Maaslandse adellijke geslacht Van Holtmoelen, de heksenvervolgingen begin zeventiende eeuw in Roermond, Straelen en Venlo, het adellijke geslacht Van Aefferden, het Overkwartier in kartografische weergaven vanaf de zestiende eeuw tot eind achttiende eeuw, dopen en huwelijken van vreemden in Venlo gedurende de roerige jaren 1636 tot 1639, het Wachtendonkse patriciersgeslacht Poell in Venlo, een achttiende-eeuwse correspondentie van een eenvoudige familie en de geschiedenis van de bedevaartskramen te Kevelaer.

De vele, gevarieerde onderwerpen geven een goed beeld van het Overkwartier van Gelre door de eeuwen heen.

Uitgave 2008 - 320 bladzijden

In betrekking -

Herinneringen van een dienstmeisje dat begin 1900 volwassen werd

Auteur: M. van der Ent

Maria van der Ent groeit op in een groot arbeidersgezin in Rotterdam. Hoewel ze de slimste van de klas is, wordt ze op haar twaalfde van school gehaald om 'in betrekking' te gaan. Haar moeder verhuurt haar voor 75 cent per week aan een familie met een stoffenzaak.

Zo begint het leven van Maria bij diverse Rotterdamse families. Er volgen dertien jaren van zwaar werk, bij wispelturige bazinnen en soms handtastelijke echtgenoten, met onbehouden werkvolk en kleurrijke types die honderd jaar geleden de straten bevolkten.

Maria toont zich standvastig en werkt zich op binnen de huishoudelijke hiërarchie tot ze op vijftientigjarige leeftijd haar betrekking opzegt om te trouwen met een man die spoedig carrière maakt. Binnen korte tijd heeft Maria zelf meisjes in betrekking. Vijftig jaar lang verzwijgt ze haar nederige afkomst, totdat haar jongste zoon haar vraagt naar haar jeugd.

In betrekking schetst niet alleen een beeld van een eigenzinnige jonge vrouw, maar het is ook een authentiek portret van Rotterdam in het begin van de vorige eeuw. Het leven op straat, de grote tegenstellingen tussen arm en rijk en de worstelingen met het geloof zijn zo precies en levendig beschreven dat je je als lezer een eeuw terug in de tijd waant.

Uitgave 2007 - 195 bladzijden

Co van het Groenewoud